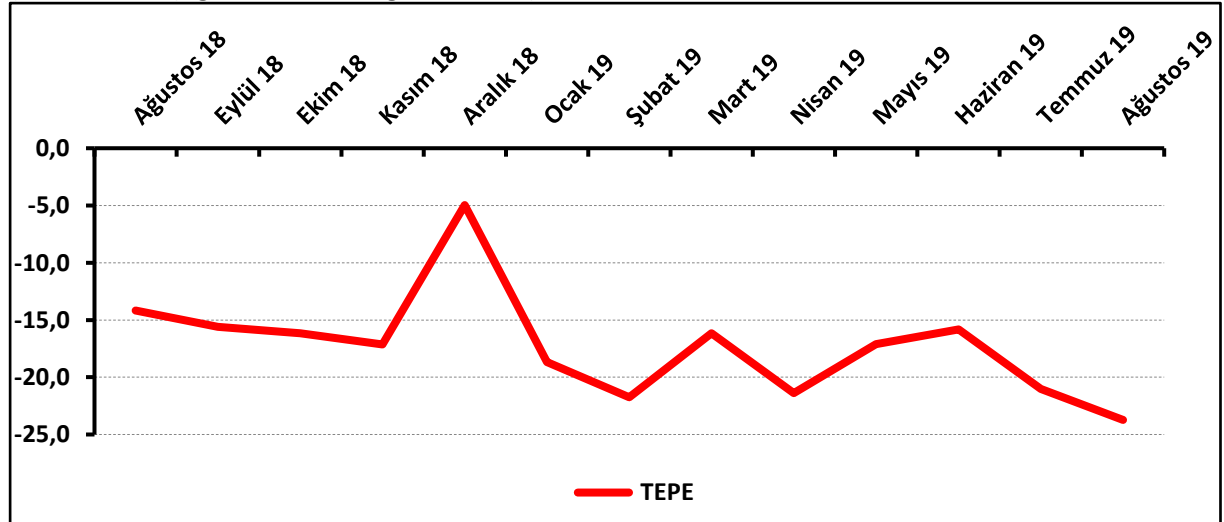

TEPE, AĞUSTOS 2008'DEN BU YANA EN DÜŞÜK SEVİYESİNDE

Perakende güveni, Ağustos 2019'da bir önceki aya göre 2,7 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre 9,5 puan azaldı. Perakende güveninin ağustos ayında geçen yıla göre azalışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki düşüş etkili olurken; geçen aya göre azalışında ise gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki düşüş etkili oldu. “Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörü, ağustos ayında perakende güveninde artış gösteren tek sektör oldu. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye, geçen yıla göre AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergiledi.

Perakende güveni geçen yıla ve geçen aya kıyasla azaldı

Ağustos ayında -23,7 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 9,5 puan, geçen aya göre 2,7 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla göre azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki kötüleşme etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Ağustos 2018 – Ağustos 2019)¹**Tablo-1.** TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-14,9	-23,4	-19,6	-20,0	-16,5	-17,3	-20,1	-16,3	-16,6	-12,6	-14,9	-13,3
2018	-13,9	-7,3	-13,8	-17,3	-19,0	-16,0	-10,1	-14,2	-15,6	-16,2	-17,1	-5,0
2019	-18,7	-21,8	-16,2	-21,4	-17,1	-15,8	-21,0	-23,7				

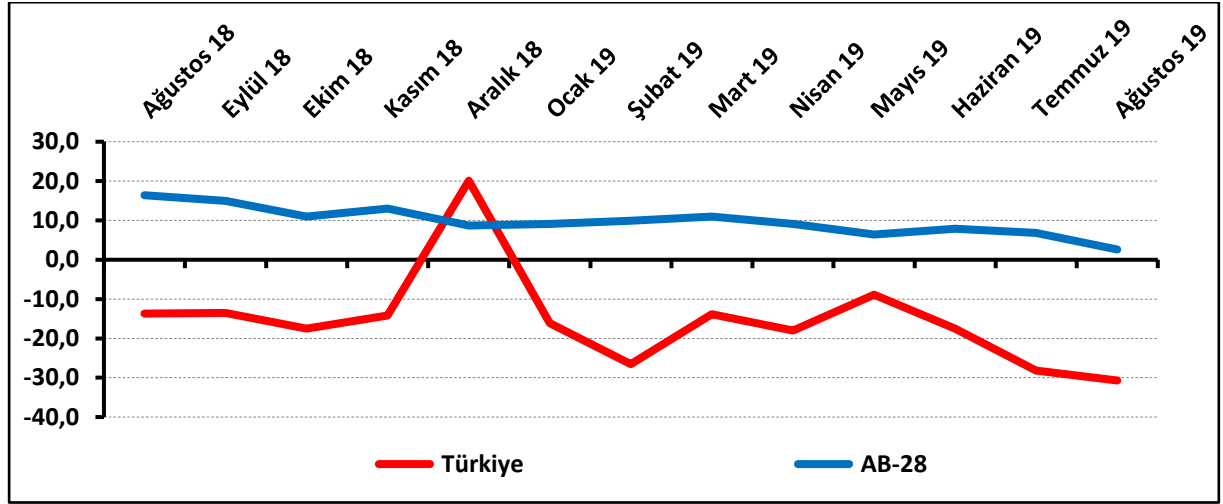
¹ Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin satış beklentileri azaldı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Ağustos 2019'da -30,7 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 2,5 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre 17,0 puan azaldı.

Ağustos 2019'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 22,1'i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 47,5'i işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 30,4 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Ağustos 2018 – Ağustos 2019)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

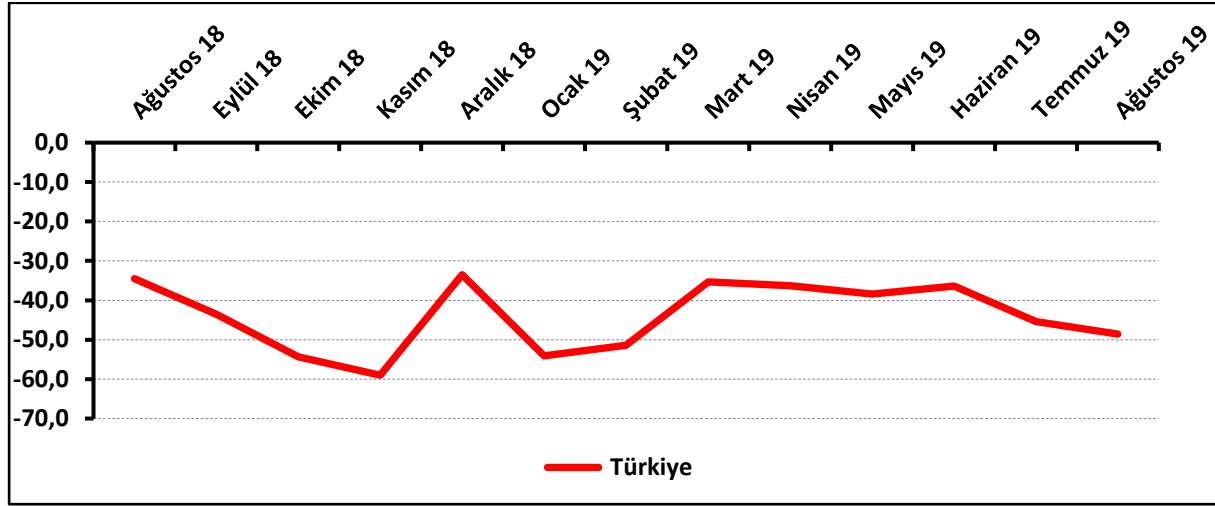
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-5,2	-38,7	-19,5	-19,0	-11,4	-7,7	-17,5	-7,0	-5,7	-1,9	-4,7	2,8
2018	-8,6	6,5	-8,2	-13,9	-20,5	-3,5	-2,7	-13,7	-13,5	-17,5	-14,1	20,1
2019	-16,1	-26,5	-13,8	-18,0	-8,9	-17,5	-28,2	-30,7				

İşlerin durumu geçen yıla kıyasla kötüleşti

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Ağustos 2019'da -48,6 puan değerini alarak, Temmuz 2019'a göre 3,2 puan, Ağustos 2018'e göre 14,1 puan azaldı.

Ağustos 2019'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 14'ü geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 62,7 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 23,3 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Ağustos 2018 – Ağustos 2019)

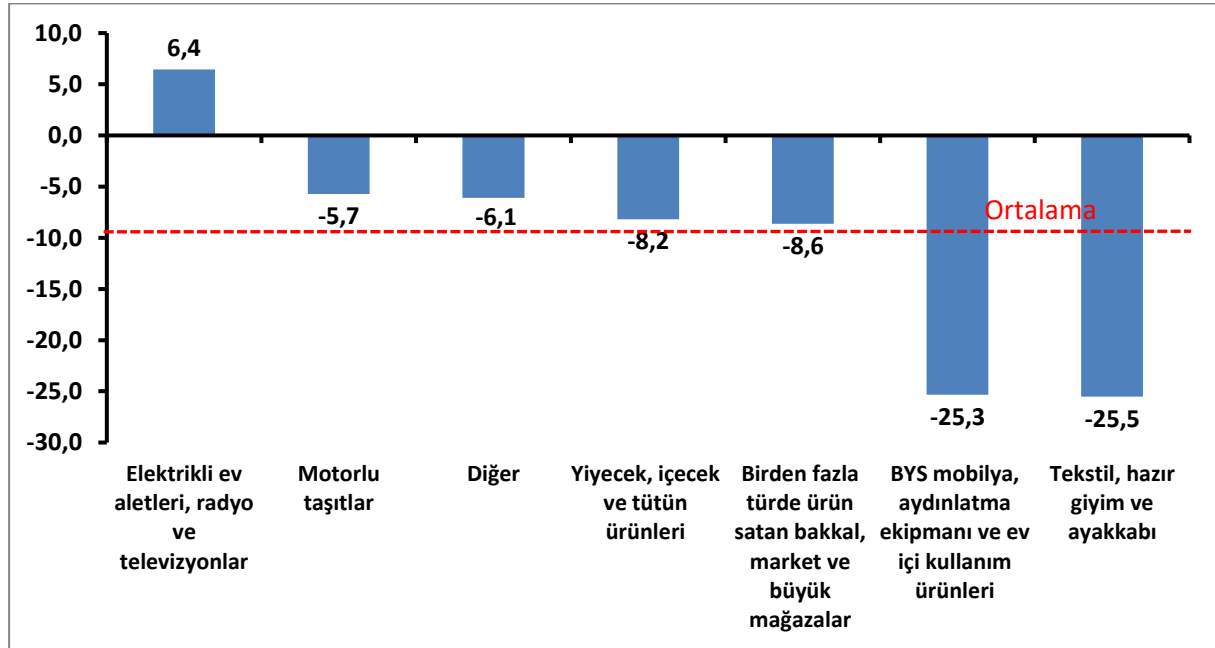
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-43,3	-36,3	-41,3	-38,6	-39,4	-41,6	-38,5	-36,6	-39,8	-38,4	-45,6	-44,7
2018	-37,6	-19,5	-31,1	-31,3	-31,7	-25,8	-30,5	-34,5	-43,5	-54,3	-59,0	-33,5
2019	-54,1	-51,4	-35,3	-36,3	-38,4	-36,4	-45,4	-48,6				

Perakende güveni yalnızca “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe arttı

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Ağustos 2019’da, geçen yılın aynı dönemine göre “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe artış; “motorlu taşıtlar”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörlerinde azalış görüldü. “Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “motorlu taşıtlar”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” ve “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektörleri ortalamanın üzerinde değer alırken; “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörleri ortalamanın altında değer aldı. “Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörü perakende güveninde en fazla azalış gösteren sektör oldu.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Ağustos 2019’da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendecilerin geleceğe yönelik beklentileri azaldı

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Ağustos 2019'da, "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergesi hem Ağustos 2018'e göre hem de Temmuz 2019'a göre artarken; "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, istihdam ve satış fiyatı beklentileri" ve "işlerin geçen yıla göre durumu" göstergeleri azaldı. "Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu" göstergesi Ağustos 2018'e göre azalış, Temmuz 2019'a göre ise sınırlı bir artış gösterdi.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 08/2018	Endeks 07/2019	Endeks 08/2019	Bir önceki aya göre değişim 08/2019	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 08/2019
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-44,9	-59,5	-59,3	0,2	-14,4
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	16,1	24,6	18,8	-5,8	2,7
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-22,1	-32,4	-33,4	-1,0	-11,3
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-13,7	-28,2	-30,7	-2,5	-17,0
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-3,6	-5,1	-7,2	-2,1	-3,6
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	54,5	41,3	36,4	-4,9	-18,1
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-34,5	-45,4	-48,6	-3,2	-14,1
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	1,0	1,4	2,0	0,6	1,0

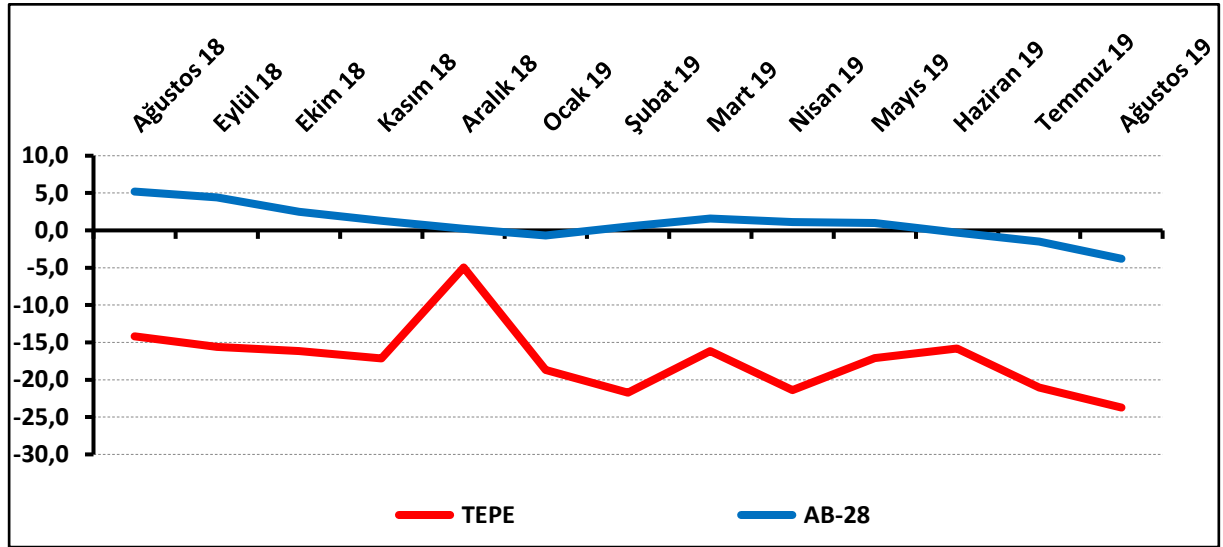
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB'de perakende güveni azaldı

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Ağustos 2019'da -3,8 puan değerini aldı. AB-28'de perakende güveni bir önceki aya göre 2,3 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 9,0 puan azaldı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ağustos 2018 – Ağustos 2019)

Tablo-5. AB-28

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	2,1	2,3	3,7	4,5	2,0	2,5	5,2	0,7	3,4	3,2	5,4	5,2
2018	3,4	4,6	3,0	0,2	2,0	3,5	2,3	5,2	4,4	2,5	1,3	0,2
2019	-0,7	0,5	1,6	1,1	1,0	-0,3	-1,5	-3,8				

Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre değişimde AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergiledi

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Slovenya, ağustos ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşayan ülke oldu. Slovenya'yı; İtalya ve Makedonya takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla İngiltere, İrlanda ve Finlandiya oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış da Avusturya'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Ağustos 2018'e göre değişim AB-28'de -9,0 puan, Euro Bölgesi'nde -1,7 puan oldu. Temmuz 2019'a göre değişim incelendiğinde ise Türkiye'nin, AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Ağustos 2018 ve Temmuz 2019'a göre)

Ülkeler*	Ağustos 2018'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Temmuz 2019'a göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Slovenya	12,9	4,7
İtalya	5,7	1,0
Makedonya Cumhuriyeti	4,4	-2,2
Danimarka	3,7	3,3
Bulgaristan	3,5	-2,0
Avusturya	3,5	9,2
Yunanistan	2,9	8,9
Estonya	0,6	-2,5
Sırbistan	0,3	-2,4
Romanya	-0,3	-4,3
Almanya	-0,3	2,0
Çek Cumhuriyeti	-0,5	0,6
Letonya	-0,5	0,1
İsveç	-0,6	0,9
Portekiz	-0,8	-0,7
Litvanya	-0,9	-0,5
Hollanda	-1,5	-1,3
Belçika	-1,6	-1,7
Euro Bölgesi-19	-1,7	1,2
Karadağ	-1,9	-3,4
Slovakya	-2,2	-0,1
Arnavutluk	-2,8	-4,3
Polonya	-3,5	0,5
İspanya	-4,9	3,1
Fransa	-7,2	-0,6
Hırvatistan	-7,4	-5,8
Malta	-8,2	-24,9
Macaristan	-8,5	-4,4
AB-28	-9,0	-2,3
Türkiye	-9,6	-2,7
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-12,0	0,2
Finlandiya	-13,5	-0,9
İrlanda	-19,6	-9,7
İngiltere	-43,5	-17,3

*Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan; Ocak 2019'dan itibaren İrlanda; Haziran 2019'dan itibaren Arnavutluk ülke verilerine eklenmiştir.

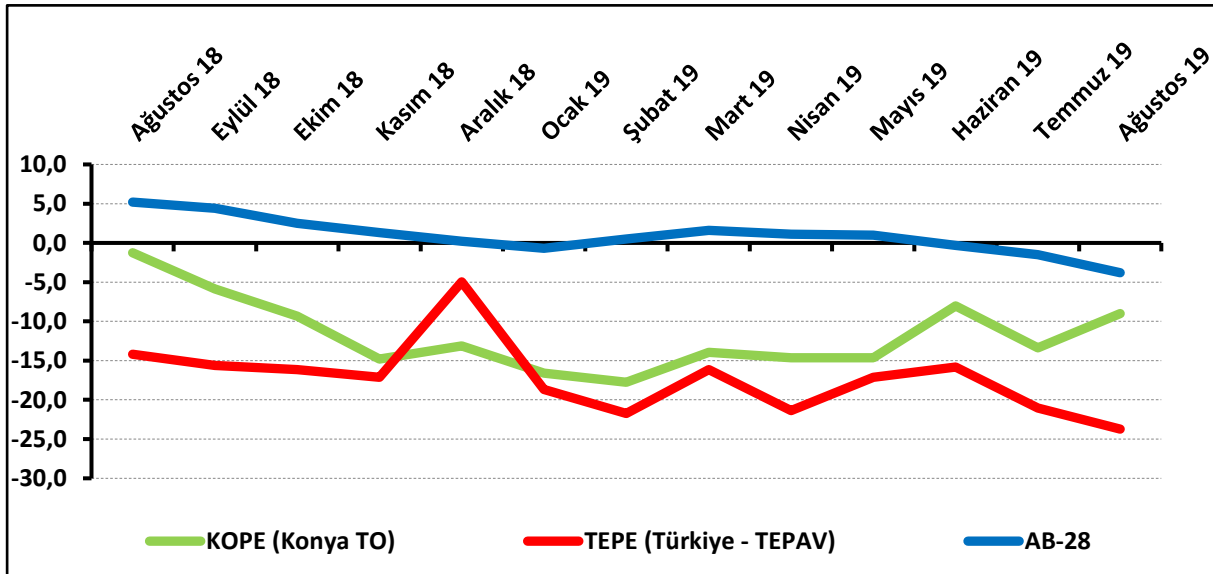
**Sıralama Ağustos 2018 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında, Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Ağustos ayında TEPE, -23,7 puan değerini alırken KOPE -9,0 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 7,7 puan, TEPE 9,6 puan azaldı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 4,4 puan arttı. Konya perakendesi, ağustos ayında Türkiye genelinden daha iyi performans sergilerken, AB-28'den daha kötü performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ağustos 2018 – Ağustos 2019)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-8,1	-3,0	0,5	-2,9	1,6	4,0	-0,3	4,9	7,4	3,1	5,4	4,0
2018	5,0	1,8	-1,4	-4,6	0,1	0,3	4,1	-1,3	-5,8	-9,4	-14,8	-13,1
2019	-16,6	-17,8	-13,9	-14,6	-14,6	-8,0	-13,4	-9,0				